

31. august 2020
Sagsnr.: 19/06843
Klagenr.: 1004186
LUA

AFGØRELSE
i klagesag om Bornholms Regionskommunes afgørelse om, at telemast på
Paradisvej, Hasle, er i overensstemmelse med lokalplan samt dispensa-
tion til teknikskabe og hegn

Bornholms Regionskommune har den 12. april 2017 truffet afgørelse om, at telemast på ejendommen Paradisvej 21, 3790 Hasle, er i overensstemmelse med lokalplan nr. 0-02, Bevarende lokalplan for Vang – Teglkås – Helligpeder. Kommunen har samtidig givet dispensation fra lokalplanen til teknikskabe og hegn.

Planklagenævnet har modtaget en klage over afgørelsen.

Planklagenævnet ophæver afgørelsen. Det betyder, at kommunens afgørelse ikke længere gælder.

Planklagenævnet
NÆVNESES HUS
Toldboden 2
8800 Viborg

Tlf. 72 40 56 00
CVR-nr. 37 79 55 26
www.naevneshus.dk

1. Klagen til Planklagenævnet

Beboere i området klagede den 30. maj 2019 ved fælles klageskrivelse til Planklagenævnet over kommunens afgørelse.

Planklagenævnet modtog klagen den 10. september 2019 fra kommunen.

Klagerne har navnlig anført, at den ansøgte mast er i strid med lokalplanen og i øvrigt er lokalplanpligtig.

Indholdet af klagerne gengives nærmere i afsnit 2.2.

2. Sagens oplysninger

2.1. Ejendommen og lokalplanen for området

Klagen vedrører en ejendom, som ligger på Paradisvej 21, 3790 Hasle.

Ejendommen er omfattet af lokalplan nr. 0-02, Bevarende lokalplan for Vang – Teglkås – Helligpeder.

Af § 1 i lokalplanen fremgår, at:

Lokalplanen har til formål at sikre, at de eksisterende havnemiljøer og bebyggelser bevares ved

- *At de eksisterende havneanlæg, herunder kajanlæg og tilhørende faciliteter, principielt bevares så tæt på de oprindelige konstruktioner som muligt.*
- *At eksisterende karakteristiske bebyggelser samt bebyggelser af særlig arkitektonisk og kulturhistorisk værdi som fiskerlejer bevares.*
- *At den enkelte havnebestyrelse/grundejer ikke uden kommunalbestyrelsens tilladelse må påbegynde nedrivning, ombygning eller anden ændring af eksisterende forhold*
- *At renoveringer i områderne får en udformning og et materialevalg, som er i overensstemmelse med den stedlige byggetradition og kan medvirke til at opretholde karakteren af eksisterende miljø.*

Af § 3 i lokalplanen fremgår, at:

3.1 Områderne må kun anvendes til boligformål, dog med mulighed for etablering af liberale erhverv, mindre dagligvareforretninger og små-erhverv, kulturformål og offentlig parkering/toiletter, som kan indpasses uden genevirkninger for omgivelserne.

3.2 Eksisterende helårsboliger skal forblive som helårsboliger og kan ikke nedlægges til fritids/feriebolig.

3.3 Eksisterende røgerier kan efter særlig godkendelse af kommunalbestyrelsen anvendes til andet erhvervsmæssigt formål, dog ikke til selvstændig helårs- eller fritidsbeboelse.

3.4 Inden for områderne kan opføres de til elforsyningen nødvendige transformestationer, når de opføres i overensstemmelse med den øvrige bebyggelse.

Af § 4.1 i lokalplanen fremgår, at:

Udvendige bygningsdele (herunder døre og vinduer) må ikke nedrives, ombygges eller på anden måde ændres med mindre kommunalbestyrelsen, efter ansøgning, har givet tilladelse hertil.

2.2. Afgørelsen, der er klaget over

Bornholms Regionskommune traf den 12. april 2017 afgørelse om tilladelse til etablering af en telemast med tilhørende teknikskabe og hegn på ejendommen Paradisvej 21, 3790 Hasle.

Det fremgår af afgørelsen, at projektet foruden byggetilladelse også kræver tilladelse i henhold til lokalplan nr. 0.02, og at kommunen med afgørelsen har taget stilling til ansøgningen i forhold til lokalplanen.

Der er ansøgt om etablering af en 24 m høj telemast med tilhørende teknikskabe, omkranset af et træhegn.

Kommunen henviser til, at ejendommen ligger i byzone og er omfattet af lokalplan nr. 0.02, Bevarende lokalplan for Vang – Teglkås – Helligpeder. I henhold til § 4.1 må udvendige bygningsdele ikke nedrives, ombygges eller ændres, uden kommunen giver tilladelse.

Det fremgår af afgørelsen, at lokalplanen ikke indeholder bestemmelser for antennemaster eller lignende tekniske anlæg, og at retningslinjernes bestemmelser for nybyggeri primært dækker boliger samt udhuse, garager og carporte.

Kommunen vurderede dog, at teknikskabene med tilhørende hegning/afskærmning kan sidestilles med et udhus, og derfor er omfattet af lokalplanens bestemmelser.

Kommunen oplyste, at der telefonisk blev aftalt, at teknikskabene kunne godkendes i henhold til lokalplanen, forudsat at der etableres en afskærmning, så det samlede anlæg bedst muligt indgik harmonisk i området.

Kommunen blev herefter oplyst, at der var opsat et hegn af lodrette brædder i en højde på 2,2 m umiddelbart rundt om antenneanlægget. Det bebyggede areal vil være 5 x 5 m.

Kommunen vurderede, at denne løsning var acceptabel i forhold til bevaringsområdets karakter, og dermed opfylder lokalplanens formål om at opretholde karakteren af det eksisterende miljø.

2.2. Klagerne og bemærkningerne hertil

2.2.1. Korrespondance under klagesagen

I sagen indgår klagen af 30. maj 2019. Klagerne har uddybet klagen den 26. september 2019, 9. oktober 2019 og 31. marts 2020. Kommunen er kommet med bemærkninger til klagen den 10. september 2019.

Klagen og bemærkningerne er i hovedtræk gengivet nedenfor.

2.2.2. Det ansøgte kræver dispensation

Klagersnes bemærkninger

Klagerne anfører, at tilladelsen til opførelsen af masten havde forudsat en dispensation fra den gældende lokalplan.

Klagerne anfører, at det er ulogisk, at en antennemast ikke er omfattet af lokalplanen, især når der er tale om en bevarende lokalplan, hvis formål er at bevare den oprindelige karakter af området. Lokalplanen burde regulere byggeri af enhver art. Herunder også ny bebyggelse og ændringer af området.

Klagerne anfører, at kommunens tankegang er, at man med vedtagelsen af lokalplanen har taget udtømmende stilling til, hvilke byggerier og anlæg, der omfattes af bestemmelserne. Kommunen har foretaget en snæver ordlydsfortolkning af bestemmelserne, og lagt til grund, at tilladelsen til projektet, som ikke umiddelbart omfattes af lokalplanen, kan gives uden hensyntagen til lokalplanens principper og indhold i øvrigt.

Klagerne anfører, at dette udgør en reel omgåelse af planlovens § 18, hvorefter retsvirkningen af vedtagelsen af en lokalplan er, at der ikke hverken faktisk eller retligt må etableres forhold, der skrider mod planens anvendelsesbestemmelser, bortset fra mindre afvigelser, som der kan gives dispensation til efter planlovens § 19.

Klagerne anfører, at der efter lokalplanen alene må ske ændringer, som er nærmere beskrevet i lokalplanen, og at det vil være indlysende i strid med hensynene varetaget af lokalplanen, hvis tekniske anlæg uden videre kan placeres i lokalplanområdet, blot fordi lokalplanen ikke udtrykkeligt forbyder det. Klageren anfører, at etablering af antennemaster utvivlsomt er reguleret af lokalplanen

Klagerne anfører, at Planklagenævnet har truffet en lignende afgørelse i klagesag 18/09380. I denne sag havde kommunen givet dispensation fra en lokalplans højdebestemmelser til opsætning af en 42 m høj mast. Nævnet fandt,

at telemasten var umiddelbart tilladt i forhold til højdebestemmelserne i lokalplanen. Nævnet ophævede derfor kommunens dispensation og hjemviste sagen.

Klagerne anfører, at forskellen mellem de to sager er, at lokalplanerne har to forskellige formål. Lokalplanen i ovenstående sag havde til formål at udlægge det pågældende område til erhvervsformål, mens lokalplanen i nærværende sag er en bevarende lokalplan.

Kommunens bemærkninger

Kommunen oplyser, at den har vurderet, at lokalplanen ikke indeholder bestemmelser om antennemaster, og at det derfor kun er byggeloven, der finder anvendelse på masten. Lokalplanens formål er at bevare eksisterende bebyggelse.

2.2.3. Lokalplanpligt

Klagerens bemærkninger

Klagerne anfører, at området ifølge lokalplanens pkt. 3.1 alene kan anvendes til boligformål, dog med mulighed for etablering af liberale erhverv, mindre dagligvareforretninger og små-erhverv, kulturformål og offentlig parkering/toiletter, som kan indpasses uden genevirkninger for omgivelserne. Tilsladelsen til etablering af en mobilstation, herunder opførelse af en antennemast, kan altså ikke rummes inden for lokalplanens anvendelsesbestemmelser.

En dispensation fra en lokalplans anvendelsesbestemmelser kan kun meddeles, hvis den anvendelse, der dispenseres til fordel for, ligger tæt på det oprindeligt tilladte og ikke er i strid med lokalplanens principper, jf. planlovens § 19, stk. 1.

Klagerne anfører, at antennemasten og tekniskskabene udgør et anlæg, som skal vurderes samlet. Klageren anfører derfor, at anlægget er lokalplanpligtigt i henhold til planlovens § 13, stk. 2. Der skal laves en lokalplan, hvis der er tale om større bygge- og anlægsarbejder. I vurderingen af, hvornår der foreligger større bygge- og anlægsarbejde skal der tages hensyn til områdets karakter, projektet omfang, samt dets funktionelle og miljømæssige indvirkninger på det bestående miljø.

Klagerne anfører, at masten placeres i et område, som består af lav boligbebyggelse og natur. Der findes ikke tilsvarende master i nærheden. Klageren anfører på den baggrund, at kommunen burde have ændret lokalplanen i forbindelse med det ansøgte.

2.2.4. Partshøring

Klagerens bemærkninger

Klagerne anfører, at afgørelsen ikke burde være truffet uden partshøring eller orientering af de særligt berørte. Klageren anfører, at alle beboere inden for

lokalplanområdet er berørt af afgørelsen, og burde være hørt.

Kommunens bemærkninger

Kommunen anfører, at der ikke skal foretages en høring i forbindelse med en lokalplantilladelse, da der kun er givet tilladelse til nogle teknikhuse, som var af mindre væsentlig betydning for naboer, jf. planlovens § 20, stk. 2. Høringen vedrørende masten er foretaget efter byggeloven.

2.2.5. Friholde kystnære del af byzonen for unødvendige anlæg samt alternative placeringer

Klagerens bemærkninger

Klagerne anfører, at det ikke i afgørelsen er foretaget en afvejning i forhold til planlovens regler om at friholde den kystnære del af byzonen for unødvendige anlæg, jf. planlovens § 5a, stk. 4. Derudover anfører klagerne, at der ikke er foretaget en tilbundsgående vurdering af alternative placeringsmuligheder, herunder om antennerne kunne placeres på eksisterende master, herunder masten på Vang Pier eller Hammer Havn.

Kommunens bemærkninger

Kommunen oplyser, at mastens placering er vurderet i forhold til forskellige scenarier og påvirkningen af den bymæssige bebyggelse og landskabelige forhold. Kommunen har vurderet, at placeringen ikke vil påvirke landskabet og byen væsentligt. Kommunen bemærker desuden, at der i hele processen er drøftet alternative placeringer.

3. Planklagenævnets bemærkninger og afgørelse

3.1. Planklagenævnets kompetence og prøvelse

Planklagenævnet kan tage stilling til retlige spørgsmål i forbindelse med en kommunes afgørelse efter planloven, jf. lovens § 58, stk. 1, nr. 3.¹

Planklagenævnet finder, at kommunen med afgørelsen af 12. april 2017 har truffet afgørelse om, at den ansøgte telemast er i overensstemmelse med lokalplan nr. 0-02, Bevarende lokalplan for Vang – Teglkås – Helligpeder. Kommunen har samtidig givet dispensation fra lokalplanens § 4.1 til tekniskabe og hegn.

Følgende betragtes som et retligt spørgsmål:

- Om det ansøgte er i overensstemmelse med lokalplanen og dermed er umiddelbart tilladt efter planloven.
- Om kommunen har haft hjemmel til at give dispensation fra lokalplanen.
- Om kommunen har overholdt reglerne for sagsbehandling, herunder

¹ Lovbekendtgørelse nr. 287 af 16. april 2018 om planlægning med senere ændringer.

forvaltningslovens regler om partshøring.

3.2. Umiddelbart tilladt eller krav om dispensation

Ansøgeren har ansøgt om at opføre en telemast på 24 m med tilhørende tekniskabe og hegn. Planklagenævnet vurderer, at der er tale om et samlet projekt.

Bestemmelserne i en lokalplan er bindende over for borgerne, jf. planlovens § 18. Det betyder, at nye forhold, der er i overensstemmelse med lokalplanen, eller som ikke er reguleret af lokalplanen, er umiddelbart tilladte efter planloven. Derimod forudsætter dispositioner, der ikke er i overensstemmelse med lokalplanen, at kommunen kan og vil dispensere fra lokalplanbestemmelserne.

Planklagenævnet er af den opfattelse, at opstilling af en telemast med henblik på udsendelse af signal til brug for telekommunikation og/eller udlejning af plads til brug for andre udbyderes signalsending er et forhold af en så væsentlig planlægningsmæssig betydning både inden for og uden for lokalplanområdet, at det ikke kan etableres, medmindre det er omfattet af lokalplanens anvendelsesbestemmelser.

Lokalplanen fastsætter i § 3.1, at området kun må anvendes til boligformål, dog med mulighed for etablering af liberale erhverv, mindre dagligvareforretninger og små-erhverv, kulturformål og offentlig parkering/toiletter. § 3.4 fastsætter, at der inden for områderne kan opføres de til elforsyningen nødvendige transformerstationer. Der er ansøgt om etablering af en telemast med dertilhørende tekniskabe og hegn til brug for telekommunikation. Planklagenævnet finder ikke, at dette er i overensstemmelse med lokalplanen, og forholdet kræver derfor dispensation, jf. planlovens § 19.

3.3. Mulighed for at give dispensation

En kommune kan dispensere fra en lokalplan, hvis dispensationen ikke er i strid med planens principper, eller hvis dispensationen tidsbegrænses, jf. planlovens § 19, stk. 1. Videregående afvigelser end dem, der er nævnt i stk. 1, kræver vedtagelse af en ny lokalplan, jf. planlovens § 19, stk. 2.

Principperne i en lokalplan er efter lovbestemmelsens forarbejder planens formålsbestemmelse og de anvendelsesbestemmelser, som er fastsat ud fra formålet med planen. Principperne omfatter ifølge forarbejderne også den planlagte struktur, fordeling mellem friarealer og bebyggede arealer.

Dispensation fra en anvendelsesbestemmelse kan kun gives i ganske særlige tilfælde, hvis der er tale om en anvendelse, som ligger meget tæt på den umiddelbart tilladte.

Lokalplanens § 3.1 er en del af planens anvendelsesbestemmelser. Plan-

klagenævnet finder ikke, at det ansøgte er en anvendelse, som ligger meget tæt på den umiddelbart tilladte anvendelse. En dispensation fra bestemmelsen er således i strid med planens principper.

Det er således ikke muligt for kommunen at dispensere fra bestemmelsen til det ansøgte projekt. Det betyder, at der er tale om videregående afvigelser end dem, der kan dispenseres til, og det ansøgte vil derfor kræve en ny lokalplan, jf. planlovens § 19, stk. 2.

Da nævnet har vurderet, at der ikke kan dispenseres, har nævnet ikke fundet anledning til at tage stilling til de resterende klagepunkter.

3.4. Planklagenævnets afgørelse

Planklagenævnet ophæver Bornholms Regionskommunes afgørelse af 12. april 2017 om, at telemast på ejendommen Paradisvej 21, 3790 Hasle, er i overensstemmelse med lokalplan nr. 0-02, Bevarende lokalplan for Vang – Teglkås – Helligpeder. Nævnet ophæver desuden dispensationen fra lokalplanens § 4.1 til teknikskabe og hegn.

Planklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 3, stk. 3, i lov om Planklagenævnet.² Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. § 3, stk. 4, i lov om Planklagenævnet.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 4, stk. 1, i lov om Planklagenævnet.

4. Gebyr

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales. Beløbet vil blive overført til indbetalerens NemKonto inden for ca. en måned.

5. Meddelelse og offentliggørelse af afgørelsen

Denne afgørelse gøres tilgængelig for Bornholms Regionskommune (Teknik og Miljø, sagsnr. 2016-0770) samt for klageren og dennes eventuelle repræsentant (j.nr. 17-65293) via klageportalen. Afgørelsen sendes desuden til eventuelle andre parter i klagesagen som Digital Post.

Afgørelsen vil blive offentliggjort på <https://pkn.naevneneshus.dk/>. Personoplysninger vil blive anonymiseret.

Inge Rønberg
Stedfortrædende formand

² Lov nr. 1658 af 20. december 2016 om Planklagenævnet.